

22 Μαρτίου 2020

«Σταυρόν Χριστού τον τίμιον, σήμερον προτεθέντα ιδόντες προσκυνήσωμεν»

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

π. Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Ιεροδιάκονος Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής, Θεολόγος

«Σταυρόν Χριστού τον τίμιον, σήμερον προτεθέντα ιδόντες προσκυνήσωμεν[1]»

Φθάσαμε αισίως στην τρίτη Κυριακή των νηστειών, γνωστή ως Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, και η εκκλησία μας αφού μας έδειξε την πρώτη Κυριακή (της Ορθοδοξίας) με την αναστήλωση των ιερών εικόνων τον θρίαμβο της πίστεως, το φωτισμό του ανθρωπίνου προσώπου με την παρουσία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά την προηγούμενη Κυριακή, σήμερα μας αποκαλύπτει την δόξα του Τιμίου Σταυρού.

Ιστορικά μνημονεύουμε την εύρεση του Τιμίου Σταυρού από την Αγία Ελένη, η οποία τιμάται την 6η του μηνός Μαρτίου, όπως μας αναφέρει ο ιερός συναξαριστής.

Επειδή όμως η ημέρα αυτή συμπίπτει με την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή και

δεν μπορεί να εορτασθεί με λαμπρότητα, καθότι η περίοδος είναι πένθιμη και οι Ιερές Ακολουθίες ακολουθούν το τυπικό της τεσσαρακονθημέρου νηστείας, δηλαδή δεν τελείται πλήρης Θεία Λειτουργία, η εορτή αυτή τοποθετήθηκε την Τρίτη Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Μας προτρέπει, λοιπόν, σήμερα η Εκκλησία μας να προσκυνήσουμε τον Τίμιο Σταυρό, προς ενίσχυση, παρηγοριά, φιλανθρωπία, ώστε να μην αφήσουμε στη μέση την προσπάθεια και τον αγώνα μας στο μεγάλο αυτό πέλαγος, λόγω του καύσωνος της ημέρας.

Θα αναρωτηθεί κανείς τι είναι ο Σταυρός; «Όπλον ακαταγώνιστον, κραταίωμα άρρηκτον, των βασιλέων το νίκος, των Ιερέων το καύχημα, Χριστού νυν τα πάθη, και ημίν δίδου προφθάσαι, και την Ανάστασιν^[2]». Επίσης, ο Άγιος Γερμανός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως τον χαρακτηρίζει Θυσιαστήριον πάντιμον^[3]. Δηλαδή, όπως το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου δίδεται στους ανθρώπους εις άφεση αμαρτιών και ζωή αιώνιο, έτσι και ο Τίμιος Σταυρός γίνεται όργανο για την σωτηρία των ψυχών τους. Από ατιμωτικής θανατικής καταδίκης, γίνεται σύμβολο σωτηρίας, από αντικείμενο αισχύνης (ντροπής δηλαδή) έγινε η δόξα και το καύχημα της Εκκλησίας, από ξύλο του θανάτου έγινε σημείο χαράς και ταμείο

ζωής, όπως διαβάζουμε στους Χαιρετισμούς στον Τίμιο Σταυρό[4].

Ο Σταυρός είναι για τον καθένα μας «ο φύλαξ εν νυκτί, εν ημέρα πύργος, εν σκότει χειραγωγός, εν ευθυμία χαλινός, εν αθυμία ψυχαγωγός, εν πειρασμοίς βοηθός, εν κινδύνοις σωτήρ, εν λύπαις παρήγορος, εν ανάγκαις πρόμαχος, εν θαλάσση κυβερνήτης, εν συμφοραίς ανάψυξις[5]», σύμφωνα με τον Άγιο Ανδρέα Κρήτης.

Πάνω στο Σταυρό συντελείται η αιώνια θυσία του Σταυρού. Ο Τίμιος Σταυρός αποκαλύπτει το μυστήριο της Θείας Οικονομίας. Η σταυρική θυσία του Ιησού χάρισε στον κόσμο την αιώνια ζωή και απολύτρωση. Ο Σταυρός του Χριστού θα συμβολίζει πάντοτε τη θυσία, τον πόνο, την συγκατάβαση αλλά και την χαρά. Ο Σταυρός του Χριστού θα παραμένει πάντοτε η παρηγοριά της ζωής μας, η μόνη απάντηση στα τόσα προβλήματα της καθημερινότητας και στους τόσους πόνους που αντιμετωπίζουμε. Φοβερό και παράδοξο το μυστήριο του Γολγοθά.

Όλοι μας παίρνουμε δύναμη από τον Σταυρό, γιατί πάνω σ' αυτόν θυσιάστηκε ο Κύριός μας για τις δικές μας αμαρτίες. Ωστόσο, αυτή την Κυριακή δεν τον βλέπουμε μέσα από τον πόνο που προκαλεί το σταυρικό μαρτύριο, όπως θα συμβεί τη Μεγάλη Εβδομάδα. Τον βλέπουμε ως σύμβολο νίκης και χαράς, για να πάρουμε κουράγιο και να συνεχίσουμε τον αγώνα μας και τις υπόλοιπες μέρες της Σαρακοστής. Τον βλέπουμε και θυμόμαστε τον Κύριο που μας προσκαλεί στο Ευαγγέλιο που θα ακούσουμε την Κυριακή αυτή: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καί ἄράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ καί ἀκολουθείτω μοι[6]» «Ὅποιος θέλει να με ακολουθεί, ας απαρνηθεί τον εαυτό του, ας σηκώσει τον σταυρό του κι ας μ' ακολουθεί».

Σάλπισμα στο κέντρο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, προκειμένου να ενισχυθούμε στον αγώνα της νηστείας, της καθάρσεως από τα πάθη, της μετανοίας και της διορθώσεως των τραυμάτων της ψυχής μας, ώστε να φθάσουμε στη θέα του Αναστάντος Χριστού τη φωτόλουστη εκείνη νύκτα.

Δεύτε «οσφρανθώμεν της αυτού θεοπνεύστου οσμής», αφού «ταύτη τη ημέρα μυρίζει τά μύρα της θείας μυροθήκης, το ζωομύριστον ξύλον, ο Σταυρός του Χριστού[7]». Δηλαδή, ας μυρίσουμε την ευωδία του Τιμίου Ξύλου από τα μύρα της θείας μυροθήκης. Ας δοξάσουμε από καρδιάς τον εν αυτώ σταυρωθέντα Χριστό, για την αποτυπωμένη σ' αυτό το ξύλο σφραγίδα της αγάπης Του και τη ματωμένη υπογραφή Του για τη σωτηρία μας. «Και ημείς οι πιστοί που προσκυνούμε σήμερα και με τα χείλη μας σε φιλούμε ... παίρνουμε την κάθαρση από τα αμαρτήματά μας ... και γεμίζουμε από φως και αγιασμό[8]».

Ας μας αξιώσει δε να προσκυνήσουμε τα σωτήρια Παθήματα και τη Λαμπροφόρο

Ανάστασή Του.

Παραπομπές:

[1] Εξαποστειλάριον της εορτής της Κυριακής της Σταυροπροσκυνήσεως.

[2] Τροπάριον Στιχηρών του Εσπερινού του Σαββάτου της Σταυροπροσκυνήσεως.

[3] Αγίου Γερμανού Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Εις την προσκύνησιν του τιμίου και ζωοποιού Σταυρού εν τω καιρώ τω μεσονηστήμω, PG 98,221-244.

[4] Χαιρετισμοί στον Τίμιο Σταυρό, Α' Οίκος «Ἐχουσα ἡ Ἑλένη, τὸ ἀήττητον ὄπλον, ἀνέδραμε πρὸς τὸν ταύτης γόνον· ὁ δέ, μέγα σκιρτήσας εὐθύς, ἐπιγνούς τὸν μέγιστον Σταυρόν ἔχαιρε, καὶ ἄλμασιν ὡς ἄσμασιν, ἐβόα πρὸς αὐτόν τοιαῦτα· Χαῖρε Σταυρέ, τοῦ φωτός δοχεῖον· χαῖρε, Σταυρέ, τῆς ζωῆς ταμεῖον».

[5] Αγίου Ανδρέου Κρήτης, Λόγος Ι', Εις την παγκόσμιον Ὑψωσιν του τιμίου και ζωοποιού σταυρού, PG 97,1021.

[6] Μάρκου 8,34.

[7] Γ' ὠδή του Κανόνος του Ὁρθρου της Κυριακής της Σταυροπροσκυνήσεως.

[8] Κήρυγμα Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ στην Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, Μάρτιος 2017.

<https://bit.ly/398i2YC>